GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 20. Sâmbătă, 25 Ianuariu (6 Fevruarie). 1886.

Raportulŭ senatorelui Orleanu şi Ardelenii.

Braşovŭ, 24 Ianuariu st. v.

Mai acum trei anĭ unulŭ din cunoscuţii noştri colaboratorĭ, vorbindŭ în foiletonulŭ ḑiarului nostru despre cele petrecute cu ţĕranii emigraţĭ din Bănatŭ în România, ne spunea, că în cercurile politice din Bucurescĭ în privinţa naţionalităţii române ar esista două concepte, şi anuma Românii de dincóce arŭ fi consideraţĭ acolo ce „străinĭ de origine română“, ear veneticii de peste Dunăre aşeḑaţĭ în ţéră ca „Românĭ de origine străină.“

Aceste espresiunĭ ale foiletonistului nostru le luasemŭ p'atuncĭ ca nisce observărĭ sarcastice, născocite de a sa fantasiă, carĭ nu vorŭ puté devenì niciodată o durerósă realitate.

Ne-amŭ înşelatŭ. Se vede că viua imaginaţiune a scriitorului a reflectatŭ atuncĭ cu fidelitate credinţele politice, carĭ de vre-o câţĭva anĭ s'au încuibatŭ în capetele legiuitorilorŭ actualĭ ai Ţĕrii românescĭ.

D-lŭ senatorŭ Orleanu, ca raportorŭ delegatŭ în cestiunea petiţiunei adresată la Senatŭ de espulsaţii: Ciurcu, tatălŭ şi fiiulŭ, şi I. Corneanu, ḑice în raportulŭ sĕu aprobatŭ de majoritatea comisiunei de petitiunĭ, că „Ardelenii în România nu suntŭ decâtŭ nisce străinĭ de origine română“ şi de aceea ei nu potŭ avé nimicŭ comunŭ cu „Românii de origine străină“ de dincolo.

Eată unŭ modŭ de argumentaţiune, care póte fi numai în favórea tesei susţinute de Hunfalvy alias Hundsdorfer cu privire la Românii din Ardélŭ.

N'amŭ avé nimicŭ de ḑisŭ, déca amŭ sci că raportulŭ d-lui Orleanu n'a fostŭ alcătuitŭ cu învoirea d-lui ministru-preşedinte Brătianu. Dér lucrulŭ fiindŭ astfelŭ, ca publiciştĭ independenţĭ datorĭ suntemŭ românităţii nóstre, ce ni se dispută din partea străinilorŭ, negându-ni-se totodată şi dreptulŭ de a trăì în acestŭ statŭ, pentru a căruia apĕrare şi mărire amŭ contribuitŭ şi contribuimŭ cu averea şi cu sângele nostru, de a trăi ḑicemŭ, aicĭ ca R mânĭ, cu limbă şi cu cultură românéscă, datorĭ suntemŭ a ne ridica glasulŭ totdéuna, când vedemŭ, că fraţĭ de ai noştri, fiă de aicĭ séu de dincolo, alunecă pe povĕrnişulŭ creatŭ de străinĭ în detrimentulŭ românităţii poporului nostru.

N'atribuimŭ asemenĭ intenţiunĭ ómenilorŭ chiămaţĭ a juca unŭ rolŭ politicŭ dincolo de Carpaţĭ, dér cu părere de rĕu trebue sĕ vedemŭ, că ajunge ca unulŭ din cei chiămaţĭ sĕ rostéscă séu sĕ scrie unŭ cuvĕntŭ nerumegatŭ şi necântăritŭ, pentru ca sĕ descurageze pe toţĭ cei mai mititei şi slabĭ de inimă.

Nimenea nu va tăgădui, că poporulŭ germanŭ n'ar fi fórte numĕrosŭ, compactŭ şi civilisatŭ şi destulŭ de tare în consciinţa lui naţională, şi cu tóte aceste principele Bismark se plânge că elementulŭ germanŭ e ameninţatŭ de înstrăinare şi de cosmopolismŭ.

Óre fraţii noştri de dincolo cu darulŭ puterii în mână sĕ n'aibă nicĭ o causă d'a se teme de înstrăinare şi cosmopolitismŭ?

Dér acéstă îngrijire îi privesce pe ei, pe noi ceştĭ de dincóce ne îngrijescŭ acusările, ce ni se aruncă dela înălţimile tribunelorŭ parlamentare din Bucurescĭ.

In Ardealŭ suntemŭ prigoniţĭ, pentru că suntemŭ şi vremŭ sĕ rĕmânemŭ Românĭ; în Ţéra românéscă suntemŭ acum nesocotiţĭ şi despreţuiţĭ sub nisce pretecste Hunfalviane, că amŭ fi *străinĭ!*

Ciudată situaţiune pentru noi! O asemenea stare de lucrurĭ nu putea sĕ fiă nicĭ în Abdera pe vremile lui Democritŭ, care déca ar venì astăḑĭ în mijloculŭ nostru şi ar vedé cum luptămŭ „noi în contra nóstră“ de sigurŭ ar esclama: „Bravo, ómenĭ bunĭ! Eată Abdera mea! eată Abderiţii mei!“

In Budapeşta ni se facŭ cele mai grave şi mai nedrepte acusărĭ şi în Bucurescĭ întîmpină acele acusărĭ unŭ resunetŭ, ce póte servì numai spre întărîrea lorŭ! A confirma acele acusărĭ dela tribunele parlamentare nu e, după a nóstră părere, nicĭ politicŭ nicĭ prudentŭ. Pentru nisce casurĭ isolate nu se póte condamna unŭ poporŭ întregŭ şi fii lui, carĭ póte cu multă durere şi mâhnire a inimii au fostŭ siliţĭ sĕ-şĭ părăséscă ţéra. Nu póte fi nicĭdecum în folosulŭ Românilorŭ, ca acei fii nenorociţĭ sĕ fiă puşĭ în categoria „Jidovilorŭ rĕtăcitorĭ.“

Raportulŭ d-lui senatorŭ Orleanu, aşa după cum este ticluitŭ, lasă a se vedé învoluntarŭ, că Bucurescii cu Peşta şi-arŭ fi datŭ mâna sĕ jóce contra nóstră rolulŭ celorŭ doi birjarĭ din poveste.

In Aradŭ pe o uliţă strîmtă se întêlnescŭ faţă în faţă doi birjarĭ. Şi într'o birjă şi într'alta şedea câte unŭ Jidovŭ. Nicĭ unulŭ din bir)arĭ nu vrea sĕ ferească. Celŭ mai inimosŭ se aruncă josŭ de pe capră şi începe sĕ lovéscă sdravĕnŭ cu biciulŭ pe Jidovulŭ din birja adversarului sĕu. Atuncĭ alŭ doilea birjarŭ se dă şi elŭ josŭ şi se aruncă cu biciulŭ asupra celuilaltŭ Jidanŭ ḑicêndŭ: „Hei frăţióre, déca baţĭ tu pe Jidanulŭ meu, apoi batŭ şi eu pe alŭ tĕu!“ Astfelŭ se punŭ amêndoi şi îmblătescŭ amarŭ pe bieţii Jidanĭ nevinovaţĭ.

Acésta anecdotă ni-a venitŭ în minte când auḑirămŭ şi vĕḑurămŭ acusările d-lui Ionŭ Brătianu aduse la adresa Ardelenilorŭ, atâtŭ în cunoscutulŭ sĕu discursŭ din Senatŭ, câtŭ şi în raportulŭ d-lui Orleanu.

„Frate Tisza“ — ḑice d. Brătianu — „déca dai tu în Românii mei, apoi dau şi eu în Românii tĕi!“

Şi astfelŭ dau amêndoui impreună fără ca noi, bieţii de noi, sĕ avemŭ vre-o vină, decâtŭ că suntemŭ şi vremŭ sĕ remânemŭ Româ nĭ!

Acum la rêndulŭ nostru spre a puté fi mai bine înţeleşĭ de ómenii d-lui Brătianu intrebămŭ: De cine este aḑi incunjuratŭ d. Ioanŭ Brătianu? de „străinĭ de origine română“ „séu de Românĭ de origine strĕină?“

Faptele rĕspundŭ cu prisosŭ la acéstă întrebare.

Pentru ilustrarea ei ne vedemŭ constrînşĭ a face o revelaţiune, pe care în alte împrejurărĭ amŭ fi lăsat'o sĕ dórmă somnulŭ celŭ de mórte în care ni-au adêncitŭ ómenii noştri, carĭ facŭ politică de aḑĭ pe mâne, séu, cum s'ar ḑice mai nimeritŭ, carĭ facŭ politică militantă din mână în gură.

Inainte cu vre-o doi anĭ unulŭ din colaboratorii ḑiarului nostru avù o convorbire c'unŭ distinsŭ bărbatŭ politicŭ din Bucurescĭ, care trăiesce în apropierea d-lui Brătianu, acestŭ bărbatŭ ḑicea atuncĭ către colaboratorulŭ nostru:

„Ei domnule, când ai sci d-ta ce serviciu întinsŭ de spionagiu întreţine în România unŭ statŭ vecinŭ nu te-ai mai mira de locŭ pentru atitudinea nóstră faţă cu d-vóstră! Acelŭ statŭ este atâtŭ de bine informatŭ încâtŭ ne cunósce pe fiecare, cum amŭ ḑice dela caporalŭ până la generalŭ, cunósce chiar şi poftele nóstre!“

Colaboratorulŭ nostru prefăcându-sĕ naivŭ ilŭ întrebà: cunoscĭ d-ta scrierile lui *Marţianu* in contra teoriei lui Lisst „*Drang nach Osten?*“ Şi déca le cunoscĭ pentru ce nu le puneţĭ in aplicare când vedeţĭ, că vĕ copleşesce acum şi spionagiulŭ, care este în modŭ indirectŭ intreţinutŭ şi nutritŭ cu banii d-vóstră?“

„Cum se póte? — Prea bine, eată cum:“

„D-vóstră a-ţĭ înfiinţatŭ multe institute numite din „iniţiativa privată,“ dér carĭ în realitate operéză sub egida ómenilorŭ d-vóstre politicĭ şi sub controlulŭ guvernului românŭ. La tóte acele institute aţĭ importatŭ funcţiunarĭ de naţionalitate strĕină din acelŭ statŭ vecinŭ, carĭ sunt retribuiţĭ cu câte 4000, 8000, 10,000 francĭ pe anŭ şi aşa înainte, până ce unii din ei au ajunsŭ sĕ aibă în Bucurescĭ ca salarŭ fabulósa sumă dela 30 până la 60,000 lei pe anŭ. Aceştĭ ómenĭ, fiindŭ grasŭ plătiţĭ, potŭ sĕ se vêre în tóte „*seratele d-vóstre dansante*“ şi avêndŭ puţină trébă şĭ fiindŭ şi mai puţinŭ controlaţĭ, neputêndŭ de altă parte nicĭdecum sêmţi românesce, e lucru firescŭ ca sĕ facă pe spionii şi în cele din urmă chiar şi pe corespondenţii gazetelorŭ rĕu voitóre României.“

„Ei frate, ce avemŭ sĕ facemŭ déca n'avemŭ ómenĭ?“ — „Aşa e! decâtŭ în acestŭ casŭ era mai bine sĕ recurgeţĭ la ómenĭ specialiştĭ din Francia, Italia şi Belgia, şi nicĭodată la acei vecinĭ, despre carĭ din capulŭ locului sciaţĭ, că nu vĕ suntŭ binevoitorĭ, ci vinŭ la d-vóstră în ţéră cu idea preconceputĕ d'a contribui la sdrobirea elementului românŭ.“

Multe amŭ avé de ḑisŭ în acéstă privinţă, dér preferimŭ a ne mărgini la vorbă, ca sĕ nu ni se ḑică érăşĭ că ne-amŭ amesteca în trebile României.

Constatămŭ numai unŭ singurŭ lucru, că Ardelenii au fostŭ şi suntŭ rĕu vĕḑuţĭ în România numai de elementele netrebnice strĕine, în contra cărora ei pururea au luptatŭ începêndŭ dela Lazarŭ şi până astăḑĭ.

Românulŭ din România, după cum ḑicŭ şi savanţii istoricĭ de dincolo, e totŭ una cu Românulŭ din Ardealŭ. Nenorocirea este numai, că fruntaşii lui parŭ a nu înţelege acéstă identitate de sânge şi că d. Ionŭ Brăteanu, póte fără voia d-sale, e împinsŭ a învrăjbi şi mai tare relaţiunile de sânge ale acestui némŭ ajunsŭ sĕ fiă pribégŭ, fiindŭ că în nicĭ una din provinciile române nu mai póte străbate de atâta grózā de striănismŭ.

Acestŭ străinismŭ numai în vremea lui Ipsilante mai cuteza sĕ-şĭ ridice capulŭ cu atâta îndrăsnélă şi îngâmfare în România, precum a începutŭ sĕ şi-lŭ scótă la ivélă de câţĭva anĭ încóce sub pacînica ocârmuire a d-lui Brătianu.

Şi tocmai distinsulŭ bărbatŭ de statŭ Ionŭ Brătianu sĕ nu véḑă acéstă primejdiă? — Ne mirămŭ cu uimire şi lăsămŭ în sarcina cronicarilorŭ istoricĭ de a face bilanţulŭ diplomaticŭ şi politicŭ alŭ d-lui Brătianu pentru rĕstimpulŭ de patruḑecĭ de anĭ.

Din parte-ne curmămŭ discuţiunea, ce cu multă părere de rĕu amŭ fostŭ nevoiţĭ sĕ o avemŭ cu d. ministru-preşedinte Brătianu, ḑicêndŭ la urmă numai puţine cuvinte.

Déca d. Brătianu va continua a merge pe calea, pe care a apucatŭ de v'ro câţĭva anĭ încóce, fórte ne tememŭ, ca în bilanţulŭ d-sale politicŭ sĕ nu lase urmaşilorŭ sĕi unŭ înfiorătorŭ deficitŭ în ceea ce privesce desvoltarea simţĕmintelorŭ naţionale la „Românii de origine străină“ cu carĭ îi place sĕ se servéscă, pentru a lovi în „străinii de origine română,“ în rêndurile cărora, după cum au ajunsŭ lucrurile, se potŭ numĕra aḑĭ chiar şi neaoşii Românĭ din Ţéra românéscă, carĭ suntŭ striviţĭ şi sleiţĭ de ḑilnicile esploatărĭ ale străinilorŭ.

Călĕtoria Prinţului Muntenegrului.

Amŭ comunicatŭ, că prinţulŭ Neculae alŭ Muntenegrului a plecatŭ la Petersburgŭ. Inainte de acésta a fostŭ în Parisŭ şi „Pol. Korr.“ comunică următórele amĕrunte despre şederea sa în Parisŭ:

Principele a făcutŭ o visită d-lui Grévy, care l'a invitatŭ la unŭ dejunŭ. D. Freycinet, ambasadorulŭ turcescŭ Essad paşa, agentulŭ militarŭ rusŭ br. Frederiks şi alte persóne de distincţiune i-au făcutŭ principelui visite. Despre scopurile călĕtoriei sale se facŭ cele mai diferite combinaţiunĭ. O fóiă din Parisŭ susţine, că scopulŭ principelui este mai ântêiu sĕ asigure în celŭ mai

scurtŭ timpŭ *însemnate predări de arme și munițiune.* E faptŭ, că principele s'a pusŭ în legătură cu diferite fabrice de tunurĭ și arme, anume Claparede din St. Denis. Se vorbesce despre o predare de 35,000 de bucățĭ de puscĭ, pe care principele sĕ le fi comandatŭ la Hellbrunner în Parisŭ. In cercurile financiare din Parisŭ se vorbesce multŭ și de încercarea d'a face unŭ împrumutŭ.

In același timpŭ s'a începutŭ o nouĕ organisare a armatei muntenegrene. Cadrele armatei constau dintr'unŭ regimentŭ de infanteri- după modelulŭ elvețianŭ. Obligatŭ la serviciŭ e fiecare Muntenegrénŭ dela 18 până la 40 de anĭ ai etății. In vêrstă de 18 anĭ fiecare se supune unei instrucțiunĭ de douĕ lunĭ. In fiecare anŭ se facŭ cursurĭ de repetițiune și totŭ la doi anĭ manevre marĭ. Tinerii dela 10 până la 18 anĭ ai etății formézā unŭ corpŭ de cadețĭ. Instructorŭ alŭ regimentului de cadre este colonelulŭ Ging din Aargau, care are pe lângă sine mai mulțĭ oficerĭ și sub-oficerĭ bĕtrânĭ elvețianĭ. Uniforma regimentului constă din tunică albastră cu passepoils (marginĭ) roșii, pantalonĭ surĭ închișĭ cu o vargă roșiă în afară, coifŭ prusianŭ, arma e carabina Vukotics cu baionetă.

Desbaterile asupra Polonilorŭ.

La 30 Ianuariu s'aŭ continuatŭ desbaterile asupra Polonilorŭ în camera deputațilorŭ prusianĭ.

Conservativulŭ *Tiedmann* (fostŭ adlatus alŭ lui Bismarck) dice, că Polonii arŭ avé sĕ mulțăméscă Iesuițilorŭ nenorocirea lorŭ. (Furtunóse întreruperĭ în centru). Espulsările suntŭ o mĕsură națională.

Rickert începe o polemică violentă în contra lui Bismarck, care se 'ncheiă cu o scenă furtunósă. Sĕ vorbesce mereu de mĕsurĭ naționale; póte că și monopolulŭ rachiului ar fi o mĕsură națională. Décă s'ar primi, espulsările s'ar practica mai blândŭ. Rickert vorbi contra învinovățirii lui Bismarck, că liberalii ar avé legăturĭ secrete cu Francia. Cancelarulŭ era obligatŭ sĕ numéscă nume séu sĕ tacă. (Oho! în drépta). Patriotismulŭ nostru este totŭ așa de bunŭ, ca și alŭ cancelarului. Respingŭ acéstă ridicare a iubirei de patriă a vreunuia peste a nóstră. (Aplause în stânga). Este ridiculă îngrijirea că țéra mărginașe din Ostŭ ni s'ar puté smulge prin propaganda polonă, asta nu o credŭ nicĭ chiar Polonii. (Contradicere și aprobare). In casŭ însĕ, când arŭ încerca-o, atuncĭ i-amŭ trimite acolo unde se cade. (Fórte corectŭ! în stânga). Nimicŭ n'a stricatŭ mai multŭ germanismului în ostŭ ca tarifulŭ vamalŭ din 1879, care a nimicitŭ comerciulŭ, fără a ajuta agriculturei. (Aprobare în stânga). Ministrulŭ Puttkamer a adusŭ erĭ câteva casurĭ singuratice. Eu însĕ îĭ aducŭ sute de casurĭ de crudime și asprime. Vrea ministrulŭ nume? Iĭ stau la disposiță. (Mișcare). A fostŭ necesarŭ sĕ se arunce în miseriă și în esilŭ ómenĭ nesupĕrătorĭ și onorabilĭ? Ministrulŭ și d-vóstră (arĕtândŭ spre drépta) avețĭ alte idei despre umanitate. Corespunde acéstă procedere onórei și demnității imperiului nou născutŭ? (Mare mișcare). Sĕ vĕ arĕtŭ ce s'a disŭ în Reichstag și în Monitorulŭ statului în 1870 despre espulsările Germanilorŭ din Francia? (Vii strigărĭ în stânga și în centru: Da, citesce! Windthorstŭ strigă: Citesce numai! Neliniște în drépta). Atuncĭ vorbea Monitorulŭ statului, că e o bătaiă de jocŭ a dreptului popórelorŭ, că suntŭ mĕsurĭ barbare. Adĭ facemŭ același lucru. (Neliniște îndelungă). Poporulŭ germanŭ sĕ scie, că suntŭ încă aci bărbațĭ, carĭ au curagiulŭ sĕ spună puternicului cancelarŭ adevĕrulŭ, acestui puternicŭ, care acum n'are curagiulŭ sĕ disolve Reichstagulŭ. (Furtunóse întreruperĭ în drépta. Repețite Bravo! în stânga și în centru). Décă germanismulŭ dă îndĕrĕtŭ, o parte esențială din vină o pórtă politica scolară a lui Puttkamer-Gossler. Aci sĕ ajutămŭ. Acesta ar fi unŭ mai bunŭ mijlocŭ, decâtŭ a amenința cu espropriarea posesiunei polone și cu interdicerea căsătoriei cu Polone. Că cancelarulŭ a propusŭ împĕratului o combinațiune ministerială, Windthorst Rickert, nu credŭ până ce Bismarck nu 'șĭ va da cuvêntulŭ de onóre, că așa este. (Mare ilaritate) Elŭ cere dela Polonĭ cuvêntulŭ lorŭ de onóre, de ce nu noi dela elŭ? (Fórte bine! și ilaritate). Nicĭ unŭ ministru nu s'a bucuratŭ vr'odată de atâta încredere, n'a fostŭ atâtŭ de puținŭ contradisŭ, ca acestŭ puternicŭ bărbatŭ de statŭ, și elŭ se plânge de frecțiunĭ!? (Fórte bine! și puternice Bravo!). Chiar și în politica financiară ne-a imputatŭ Bismarck obstrucțiunĭ, după ce i-amŭ încuviințatŭ 180 milióne dărĭ nouĕ. Bismarck ne-a promisŭ erĭ, că în viitorŭ va veni mai desŭ în camera deputațilorŭ. Credețĭ-mĭ, că eltine nu vorŭ fi aceste visite. (Mare ilaritate, vii aprobărĭ). Bismarck n'are nicĭ o simțire pentru adâncimea contrastelorŭ politice în poporŭ. (Mișcare). Impotrivirea nóstră, amĕsurată lucrului, o numesce elŭ opositiă negătóre. Națiunea scie ce posede în noi (Puttkamer strigă: Fórte corectŭ! Aplause ironice în drépta) Da, d-le ministru, de ce nu disolvațĭ Reichstagulŭ? Incă odată întrebŭ, de ce nu avețĭ curagiulŭ? (Neliniște). Vomŭ lupta, ca nu cumva odată întréga națiune sĕ zacă în pulbere închinându-se umilită înaintea cancelarului și sĕ renunțe cu totulŭ la propria ei dorință și cugetare. (Aplause furtunóse în stânga). Vomŭ purta noi grije în Reichstagŭ, ca nicĭ unŭ statŭ singuraticŭ sĕ nu spargă barierele constituțiunei. Vomŭ apĕra Reichstagului posițiunea sa ce i se cuvine înaintea lui Dumnedeu și a ómenilorŭ- (Ultimele cuvinte ale lui Rickert mai nu se mai audiau de urletele furióse ale dreptei și de ne'ncetatele și durduitórele aplause ale stângei și centrului. Cu mare ostenélă isbuti președintele, sunândŭ mereu clopoțelulŭ, a face sĕ fie ascultatŭ ministrulŭ Puttkamer).

Puttkamer declară: Nu suntŭ responsabilŭ de asprimile singuraticilorŭ espulsărĭ și iau rĕspunderea numai pentru mĕsurile principiare. Asprimile de care a vorbitŭ Rickert nicĭ nu s'au întêmplatŭ. Acésta o combatŭ cu hotărîre. (Aplause în drépta.)

Hagens, naționalŭ-liberalŭ, provocă risete prin patetica declarațiune, că Europa o are la spatele sale (Richter strigă: pe lângă localitățĭ din împrejurime), că fată cu geniulŭ lui Bismarck chiar și celŭ mai invențiosŭ Odysseu este unŭ băiatŭ orfanŭ (Mare ilaritate), acésta a arĕtat'o resultatulŭ cestiunii Carolinelorŭ. Lungulŭ sĕu discursŭ fù însoțitŭ de continue salve de risete. Amicii sĕi șĭ-au datŭ ostenéla a-lŭ face sĕ înceteze.

Ministrulŭ de rĕsboiu *Bronsard* dĕdŭ lămurirĭ asupra participării Polonilorŭ la serviciulŭ militarŭ. Numĕrulŭ cadețilorŭ polonĭ a decrescutŭ continuu în anii din urmă și acum nu mai e nicĭ unulŭ. (Audițĭ!) Numai nobilimea polonă din Silesia de susŭ servesce mai departe în armată. Invinovățirea de erĭ a lui Windthorst, că catolicii suntŭ tractațĭ mai rĕu în raporturile de înaintare decâtŭ evangelicii, nu e întemeiată; nicĭ Polonii nu suntŭ mai rĕu tractațĭ. Puținii Polonĭ, carĭ servescŭ în armată, facŭ chiarŭ o bună înaintare, pentru că în ei soldatulŭ e mai tare decâtŭ Polonulŭ. Intr'o provinciă cu totulŭ catolică, generalulŭ comandantŭ și amêndoi generalii de divisiă suntŭ catolicĭ. (Audițĭ! în drépta.) Vĕ rogŭ urgentŭ, nu aruncațĭ în armată lupta pentru cultură. (Furtunóse aplause în drépta și în stânga.) Acéstă cuirasă este destulŭ de tare, dér cu tóte astea vĕ rogŭ sĕ nu o facețĭ. (Aplause repețite.) Trebue sĕ vĕ'ndestulițĭ, când vĕ asigurŭ aci pe onóre și pe consciință, că nu se face nicĭ o deosebire din causa credinței. (Puternice Bravo! în drépta.)

Polonulŭ *Jadzewscki* protestézā în contra mĕsurilorŭ ce le-a luatŭ deja guvernulŭ și carĭ se aștéptă sĕ le ia. Prin amenințărĭ cu espropriărĭ nu se lasă Polonii a fi înspăimêntațĭ.

Conservativulŭ *Hammerstein* îșĭ esprimă îngrijirea în contra ideii espropriării, pe care în totŭ casulŭ cancelarulŭ numai a atins'o. Sĕ nu se ia în vedere viitorulŭ depărtatŭ (Aha! în stânga), când nu vorŭ mai conduce frînele puternicile mânĭ de acum.

Cu acésta s'au încheiatŭ desbaterile asupra Polonilorŭ. S'a votatŭ apoi o propunere, prin care se aprobă nisuințele de întărire a germanismului, dér se desaprobă mĕsurile de espulsare.

SCIRILE DILEI.

Ilustritatea Sa d-lŭ episcopŭ *Ioanŭ Popasu* a adresatŭ o *circulară* cătră toțĭ domnii protopopĭ din diecesa *Caransebeșului*, în care îĭ face atențĭ că: de representanțĭ ai părțilorŭ litigante în procese divorțiale sĕ priméscă numai advocațĭ diplomațĭ, orĭ astfelŭ de persóne, carĭ dovedescŭ cu atestatŭ, că din partea consistoriului diecesanŭ s'au găsitŭ apțĭ și deplinŭ cualificațĭ de a representa părțile în fața judecătoriei bisericescĭ.

—x—

Ministrulŭ unguerescŭ de interne printr'o ordonanță dela 14 Ianuariu n. dispune, ca comercianții ambulanțĭ numițĭ „*iconarĭ*“ și „*făclierĭ*“, carĭ vêndŭ icóne sfinte și tipăriturĭ din țéră și din afară *sĕ fiă supraveghiațĭ.* — Ce spaimă va fi mai cuprinsŭ pe ministrulŭ de interne?

—x—

Același ministru *a permisŭ întrarea din România a cărnei sărate sĕu altcum conservate* sub condițiunea, ca sĕ se dovedéscă, că guvernulŭ țĕrii, în care se impórtă, nu opresce trecerea cărnii peste graniță. *E oprită însĕ fără escepțiune întrarea cărnei próspete.*

—x—

Unŭ soldatŭ românŭ fù prinsŭ Mercurĭ în Boița de cătră gendarmĭ, avêndŭ pușca cu patróne la elŭ. Gendarmii l'au adusŭ în Sibiiu. Soldatulŭ dice, că s'a dusŭ în Boița la o petrecere.

—x—

In *Chichinda-mare* vr'o 6 gendarmĭ au arestatŭ pe mai mulțĭ țĕranĭ, carĭ au fostŭ bĕnuițĭ de unŭ omorŭ. Gendarmii cu acéstă ocasiune *au comisŭ brutalitățĭ*, spune, „Kolozs. Köz.“ Pe trei țĕranĭ i-au bătutŭ cumplitŭ cu patulŭ puscei și în sfêrșitŭ i-au desbrăcatŭ și i-au culcatŭ în zăpadă, bătêndu-i din nou cu piciórele și cu patulŭ puscei, așa că unulŭ îndată a și muritŭ, alŭ doilea încă a muritŭ, alŭ treilea trage de mórte. Investigațiunea s'a pornitŭ și din partea judecătoriei, care a constatatŭ, că nu nenorocițiĭ bĕnuițĭ, ci doi Ciangăi au comisŭ omorulŭ.

—x—

„Egyetértés“ află, că căpitanulŭ orașului Peșta Ioan *Török* în curêndŭ *se va numi fișpanŭ alŭ comitatului Timișŭ.* Se scie pentru ce i se încredințézā fișpanatulŭ Timișului: se crede, că va scăpa de peire teatrulŭ unguerescŭ din Timișóra, îndemnândŭ poporațiunea comitatului a-șĭ goli pungile pentru susținerea lui.

—x—

„Kolozsvári Közlöny“ scrie următórele: *Kozma Aron*, preotŭ gr. or. românŭ din Rohŭ, lângă Lăpușulŭ unguerescŭ, a trimisŭ 5 fl. „Kultur-egyletului“ nostru. De ar

---

FOILETONŬ.

Strigăturĭ poporale din Sĕlagiu

adunate de I. P. Lazaru.

Vin' mândră sĕ ne luămŭ
Că prea bine sĕmĕnămŭ;
Și la ochĭ și la uitatŭ,
Ca doi porumbĭ la sburatŭ,
Și la ochĭ și la sprêncene
Ca doi porumbașĭ la pene.
Tu n'ai mamă, eu n'am tată,
Cugețĭ c'am picatŭ din pétră.
Tu n'ai frațĭ, eu n'am sororĭ.
Cugețĭ c'am picatŭ din norĭ.

***

Scĭĭ tu mândră acu-ĭ unŭ anŭ,
Câtŭ de dragĭ ne mai eramŭ?
Dintr'unŭ mĕrŭ și dintr'o péră
Ne era cin'a de-o séră.
Astădĭ dintr'o merță plină
Abia ne este de cină.

***

Audit'am bade eu,
Că maicăte-ĭ pare rĕu
Pentru-că te iubescŭ eu,
Spune bade maicăte-ĭ.
Sĕ nu-șĭ bage bólă 'n ósă
Că nu-ĭ voiŭ fi noră 'n casă;
Pân' a cresce mință 'n tindă
Sĕ bată cu spicu 'n grindă;
Pân' a cresce mință 'n casă
Sĕ bată cu spicu 'n mésă.

***

Crășmăriță dela vamă,
Prinde' unŭ puiŭ și ne fă zamă;
Căcĭ cândŭ omŭ veni 'napoi
Pentru unulŭ țĭ omŭ d'a doi.

***

Mĕruțŭ roșiu pădurețŭ
Ce eștĭ bade așia marețŭ,
Ca trei rêndurĭ de pĕrŭ crețŭ;
Cu cămeșa cu ramurĭ?
De marețŭ te prindŭ frigurĭ!
Maică ține vinerile,
Sĕ na-'lŭ prindă frigurile;
Dar' eu țienŭ Vinerea mare,
Ca se-'lŭ prindă și mai tare.

***

Lelița cu nasulŭ lungŭ
Duce de mâncatŭ la plugŭ,
Uitându-sĕ pe rădóre
Varsă ólă pe picióre.

***

Dorule, uritŭ de lume
Nu te mai lega de mine,
Dorule durere rea;
Eșĭ dela inima mea;
Că-i destulŭ de noă dile,
De cândŭ stricĭ inimă 'n mine.
E destulŭ de nóă aĭ*)
De cândŭ la inimă-mĭ staĭ.

***

Cine nu scĭ dorulŭ, ce-ĭ
Lăsate-ar' în drumŭ se pei.
Cucule pénă galbênă,
Eu mĕ culcŭ, tu mĕ légănă;
Ca eu n'am fostŭ învețatŭ
Sĕ mĕ culcŭ nelegănatŭ.

***

Spune-mĭ bade cândŭ te ducĭ
Sé-țĭ dau douĕ mere dulcĭ,
Douĕ mere orĭ douĕ nucĭ;
Sĕ le mâncĭ în lazaretŭ,
Punețĭ-s'ar junghiu 'n peptŭ
Sĕ te 'ntorcĭ bade 'n dereptŭ.

***

Vinu-i bunŭ, vinarsu-'mĭ place,
Omŭ de frunte nu m'oiu face.
Cui 'ĭ place vinulŭ bine
Nu-'lŭ mai vedĭ cu haine bune.
Ci cu rele, ca și a mele
Tătăișă, nană, lele!

***

Multŭ mĕ batŭ gândurĭ nebune
Sĕ mĕ ducŭ cu mândra 'n lume;
Dar' mândruța mĭ-sĕ 'ntórce
Și-mĭ dice: Las' păn' la tómnă,
Dela tómnă d'incolea
Insórăte și mĕ ia.

*) ai = ani.

Țĭ-ar sta bine cu nevastă
Ca la floricea 'n ferêstră.

***

Cine-a făcutŭ crâșma 'n satŭ
A fostŭ celŭ mai blăstĕmatŭ;
Căcĭ de béu ca sĕ mĕ 'mbĕtŭ
Tóte fetele mĕ vĕdŭ.

***

Crășmăriță, nană Flóre
Légă-mĭ capulŭ, că mĕ dóre;
Da mĕ légă cu ștergură,
Că-sŭ beteagŭ de bĕutură.
Crășmăriță d'ai muri
Nu mĕ 'ngropa 'n temeteu*)
Ci mĕ 'ngrópă 'n birtulŭ tĕu
Cu capulŭ cătră hurdĕu**)
S'audŭ vinulŭ cioroindŭ
Și mândrele tropotindŭ.

***

Jócă-mĕ sĕrace mutŭ
Totă séra te-amŭ împlutŭ;
Jócă-mĕ c'ai fostŭ sĕ crepĭ
Aséră mâncândŭ curechiŭ;
Jócă-mĕ c'ai fostŭ sĕ piei
Aséră mâncândŭ păstăi.

***

De trei dile béu la bere.
Las' sĕ béu că n'am muere.

(Va urma)

*) Temeteu = cintirimŭ = cimiterŭ.
**) Bute.

da Dumnedeu mai mulţi preoţi românî atâtŭ de bravĭ, carĭ cu tóte ocasiunile şi-au arĕtatŭ patriotismulŭ sĕu. Toţĭ patrioţii adevĕraţĭ sĕ cinstéscă pe acestŭ bravŭ bărbatŭ.' — Pĕcatŭ de parochienii, carĭ îşĭ golescŭ punga pentru unŭ asemenea preotŭ. Din parte-ne dicemŭ: Dumnedeu sĕ lŭ erte!

—x—

In împĕrăţia „Kulturegyletului« mai aflămŭ pe următorii românĭ rĕtăciţĭ, pe carĭ îi publicămŭ cu numele lorŭ „patriotice«: *Kozstinu György* comptabilŭ în Orăştiă; *Barha Sabbós* din Murĕş-Ilea; *Bria Demeter* învĕţătoră în Cungirŭ; *Domián Pál* în Deva; *Mircsea Dénés* din Puiu; *Preda Ióane Szefone* preotŭ gr. or. în Petrila; *Papp Görgy*, preotŭ gr. cat. în Geoagiu. De asemenea suntŭ o mulţime de notarĭ, pe carĭ îi lăsămŭ în plata Domnului. Abia s'alege uscătura.

—x—

Numĕrulŭ scolarilorŭ la *gimnasiulŭ evangelicŭ* (săsescŭ) de aci este de 209, la *scóla reală* inferióră 179, la seminarŭ 11, cu totulŭ 399, dintre carĭ 99 de altă religiune (40 israeliţĭ).

Raportulŭ senatorelui G. Orleanu.

(Urmare şi fine).

Ospitalitatea este o datoriă, care se impune ori-cărei societăţĭ civilisate; nicĭ o ţĕră, care se pretinde puţinŭ civilisată nu o póte refusa; dér când acela căruia i s'a datŭ ospitalitate, abuséză de ea, ba mai multŭ încă, merge până acolo încâtŭ compromite interesele ţĕrii, care l'a primitŭ în sînulŭ sĕu şi i-a datŭ de multe orĭ şi mijlócele de existinţă, atuncĭ aceea ţĕră are nu dreptulŭ dér datoria sĕ facă pe acei străinĭ sĕ părăséscă teritoriulŭ ei.

Românulŭ a datŭ totdéuna ospitalitatea cu cea mai mare tragere de inimă la toţĭ, câţĭ i-au cerut'o; ospitalitatea românéscă era tradiţională, şi ca probă nomolulŭ acesta de străinĭ, carĭ suntŭ la noi în ţéră, căcĭ la criticele, ce ni s'au adusŭ de multe orĭ, că amŭ fi persecutatŭ o categoriă din aceştĭ străinĭ, lucru care, lasă că nu e în firea Românului, celŭ mai bunŭ rĕspunsŭ la acésta este, că nicĭ unŭ străinŭ din acei ce se diceau persecutaţĭ n'au părăsitŭ ţéra. A venitŭ însĕ unŭ timpŭ, în care România intrândŭ pe calea progresului, a începutŭ în afară a întreţiné relaţiunĭ cu tóte statele, relaţiunĭ pe carĭ a căutatŭ sĕ le facă câtŭ se póte de amicale; ér înăuntru se vede, că are nevoiă de linisce, pentru ca sĕ pótă lucra şi progresa atâtŭ moralminte, câtŭ şi materialminte. Atuncĭ însĕ s'a vĕdutŭ câtŭ rĕu ne potŭ face acestŭ soiu de străinĭ, carĭ de multe orĭ, fără nicĭ o afecţiune pentru ţéra care i-a primitŭ, caută sĕ-şĭ ajungă cu orĭ-ce preţŭ la scopulŭ ce-lŭ urmărescŭ cu perseveranţă, fără a căuta sĕ-şĭ dea sémă, décă mijlócele ce şi au alesŭ jignescŭ séu nu interesele societăţii, în a cărui sînŭ au găsitŭ ospitalitate. Atuncĭ s'au vĕdutŭ câtŭ e de necesară o lege pentru a pune capĕtŭ unei astfelŭ de stărĭ de lucrurĭ şi acésta lege s'au făcutŭ la 7 Aprilie 1881, lege care fusese adoptată cu multŭ mai nainte de câtră alte ţĕrĭ cu multŭ mai civilisate decâtŭ noi, şi între altele de o ţéră liberală, pe care căutămŭ s'o imitămŭ în totulŭ, — voiu sĕ vorbescŭ de Belgia.

Sĕ vedemŭ acum, décă acésta lege e aplicabilă şi Românilorŭ neîmpĕmânteniţĭ, adică décă şi ei suntŭ cuprinşĭ în expresiunea de „străinŭ«, cu care legiuitorulŭ nostru s'a servitŭ.

Orĭ cine nu este cetăţénŭ prin nascere séu prin împĕmêntenire este străinŭ. Legiuitorulŭ nostru din punctulŭ de vedere alŭ drepturilorŭ şi datoriilorŭ, nu recunósce decâtŭ Românĭ cetăţenĭ şi străinĭ; nu esistă clasă intermediară; totŭ ce nu e cetăţénŭ e străinŭ şi vice-versa. Când se dice, că Românulŭ de origină, dér care nu e împĕmêntenitŭ, nu este străinŭ, este a face o confusiune regretabilă între naţionalitatea căreia cineva aparţine şi statulŭ din care face parte ca cetăţénŭ, ca naţionalitate unŭ omŭ póte sĕ nu fiă străinŭ faţă cu mine, căcĭ putemŭ avea aceeaşĭ naţionalitate, dér din punctulŭ de vedere alŭ exerciţiului drepturilorŭ politice din momentŭ ce fiă-care îlŭ exercitămŭ séu avemŭ dreptulŭ de a-lŭ exercita, într'unŭ statŭ deosebitŭ, suntemŭ unulŭ faţă de celălaltŭ străinŭ.

Orĭ ce dificultate însĕ dispare, când vomŭ ceti art. 8 din constituţiune. Prin acestŭ articulŭ se dice: »Împĕmêntenirea sĕ dă de puterea legislativă. Numai împĕmêntenirea asémănă pe străinŭ cu Românulŭ, pentru exercitarea drepturilorŭ politice.« Orĭ, décă numai împĕmêntenirea asémănă pe străinulŭ cu Românulŭ în ce privesce exercitarea drepturilorŭ politice, atuncĭ totŭ ce nu este cetăţénŭ română este străinŭ, fiă acela Românŭ de origine, căcĭ şi Românii supuşĭ străinĭ au nevoiă de unŭ votŭ alŭ corpurilorŭ legiuitóre pentru a deveni cetăţenĭ, dice art. 9 din constituţiune.

Óre faptulŭ, că străinii de origine Românĭ suntŭ dispensaţĭ de stagiu, pe când ceilalţĭ străinĭ nu suntŭ, póte sĕ ne ducă la conclusiunea, că străinii de naţionalitate română nu suntŭ cuprinşĭ printre cei ce legile nóstre numescŭ străinĭ? Dispensa de stagiu o înţelegemŭ cu toţii pentru străinii de origine Românĭ. Stagiulŭ se cere pentru străinĭ, pentru ca corpurile legiuitóre sĕ pótă sĕ védă, décă străinulŭ a devenitŭ, în acestŭ timpŭ, demnŭ de a i se acorda dreptulŭ de a intra în familia românéscă; décă la căpĕtarea dreptului de cetăţénŭ română, nu iubirea ce ar simţi pentru acéstă ţéră, ci alte cause, între carĭ, în ânteiulŭ rêndŭ, interesele sale materiale l'ar fi împinsŭ sĕ facă acésta. Cu străinii de origine Românĭ, tóte aceste nu suntŭ de temutŭ, căcĭ este o presumpţiune că ei când cerŭ împĕmêntenirea, o cerŭ nu din interesŭ dér împinşĭ numai de dorinţa ca cu micele lorŭ puterĭ sĕ lucreze la înălţarea némului românescŭ; dér de aci şi până a dice că Românii de origină neîmpĕmênteniţĭ nu potŭ fi consideraţĭ ca strĕinĭ, nu este nimicŭ care sĕ ne autoriséză s'o spunemŭ.

După ce amŭ vĕdutŭ, că Românii supuşĭ străinĭ suntŭ inglobaţĭ de legile nóstre în denumirea de străinĭ, şi ca atare legea din 7 Aprilie 1881 le este aplicabilă, sĕ vedemŭ, décă guvernulŭ expulsându-ĭ a fostŭ autorisatŭ de ceva ca s'o facă.

Mai 'nainte de a vedé, carĭ au fostŭ motivele, pe carĭ guvernulŭ le-a avutŭ pentru a ordona expulsarea D-lorŭ Al. Ciurcu, N. Ciurcu şi I. Corneanu, sĕ ne întrebămŭ décă guvernulŭ actualŭ ale cărui tradiţiunĭ le cunóscemŭ a pututŭ sĕ expulseze nisce străinĭ, şi mai alesŭ de origine română, fără sĕ aibă motive puternice? Amŭ puté noi sĕ ne închipuimŭ, că unŭ guvernŭ, pe alŭ cărui drapelŭ stă scrisŭ »libertatea nemărginită«, ar fi putută sĕ ia o ast-felŭ de decisiune cu uşurinţă? Amŭ puté óre sĕ credemŭ că unŭ guvernŭ, care a datŭ liberala circulară din 1876 asupra presei, care a desfiinţatŭ arestulŭ preventivŭ în materiă de delicte politice, care a mersŭ cu cultulŭ séu pentru libertate până acolo, în câtŭ în timpulŭ unei ocupaţiunĭ strĕine şi a unui resboiu, nicĭ una din numĕrósele libertăţĭ, carĭ suntŭ înscrise în constituţiunea ţĕrei nóstre, nu a fostŭ pentru o di măcarŭ suspendate, a putută sĕ se uite până acolo încâtŭ sĕ ordone de géba expulsarea unorŭ nenorociţĭ? Óre unŭ guvernŭ, care posedă unŭ asemenea trecutŭ, trecutŭ pe care nu l'a desminţitŭ nicĭ o-dată, ar fi ruptŭ cu tradiţiunile sale, ar fi căutatŭ sĕ arunce o pată asupra trecutului sĕu, expulsândŭ fără motive nisce străini, românĭ de origină, carĭ nu ar fi căutatŭ de câtŭ sĕ trăiéscă la adăpostulŭ legilorŭ nóstre protectóre? Nu D-lorŭ şi acelŭ, care v'arŭ afirma-o arŭ spune unŭ lucru neesactŭ. Nu fără cause guvernulŭ a expulsatŭ pe D-nii N. Ciurcu, Al. Ciurcu şi I. Corneanu.

Sciţĭ şi D-vóstră ce întindere luaseră la noi în ţéră agitaţiunile unorŭ ómenĭ, carĭ sub pretextŭ că lucréză pentru desrobirea fraţilorŭ noştri, ajunseră, ca prin actele lorŭ, violenţa limbagiului lorŭ sĕ înăspréscă relaţiunile nóstre cu puterile vecine.

Sciţĭ cu câtă greutate se stabilescŭ bunele relaţiunĭ între state şi cu câtă greutate încă se menţinŭ.

Suntŭ susceptibilităţĭ, carĭ trebuescŭ menagiate de o parte şi de alta; statele trebuescŭ sĕ-şĭ facă concesiunĭ reciproce, căcĭ numai ast-felŭ concordia, şi cu dênsa pacea, vorŭ puté existá. Guvernele în interesulŭ unei bune politice trebue sĕ facă sĕ dispară tóte causele de neînţelegerĭ, mai alesŭ când acele cause nu le-ar aduce nicĭ unŭ folosŭ. Guvernulŭ nostru, faţă de aceste agitaţiunĭ, carĭ porneau dela nesce persóne, cu numai că nu aveau calitatea de cetăţénŭ română, dér erau încă şi supuşii statului, contra căruia acele agitaţiunĭ erau îndreptate, a trebuitŭ sĕ-i expulseze.

Regretămŭ cu toţii că nisce strĕinĭ, românĭ însĕ de origine, au pusŭ în posiţiune pe unŭ guvernŭ liberalŭ ca sĕ-i expulseze; avemŭ tóte simpatiele pentru Românii din tóte părţile lumei, îi primimŭ, îi îmbrăţişămŭ, cu condiţiune însĕ, ca se nu ne creze dificultăţĭ.

Sciu, că e greu pentru cine-va ca sĕ fie expulsatŭ dintr'o ţéră, mai alesŭ când 'şĭ-a petrecutŭ o mare parte din viéţă-i în aceea ţéră; sciu că e greu ca cine-va sĕ rupă de o-dată tóte legăturile ce 'şĭ-a creatŭ, sĕ 'şĭ lase rude, prietinĭ şi sĕ se ducă sĕ pribegéscă prin ţĕrĭ străine; — dér interesele ţĕrei înainte de tóte.

Fiă, ca acésta sĕ servéscă pe viitorŭ de lecţiune tuturorŭ străinilorŭ, fiă ei de origine română, şi sĕ le arate calea, ce vorŭ trebui sĕ urmeze de acum înainte când se află în ţéra nóstră.

Suntŭ sigurŭ, că în momentulŭ în care guvernulŭ va crede, că depărtarea de pe teritoriulŭ nostru a D-lorŭ Al. Ciurcu, N. Ciurcu şi I. Corneanu nu ar mai avé raţiunea de a fi, va revoca acéstă mĕsură; căcĭ, cum am disŭ, nu altele interese de câtŭ acelea ale ţĕrei nóstre l'a condusŭ sĕ ia aceste mĕsurĭ.

Sĕ lăsămŭ dér guvernulŭ sarcina de a revoca aceste mĕsurĭ, când va crede, că nu mai este nicĭ o utilitate ca sĕ le menţină, şi fiţĭ sigurĭ, că o va face.

Pentru aceste motive, comisiunea de petiţiunĭ a luatŭ resoluţiunea, ca Senatulŭ sĕ trécă purŭ şi simplu la ordinea dilei, şi vĕ rógă prin mine ca sĕ admiteţĭ acéstă conclusiune. Raportorŭ *G. Orleanu.*

Uneltirile „Tribunei".

Aradŭ, 2 Februariu 1886.

Domnule Redactorŭ! A ajunsŭ şi la Aradŭ una din listele împărţite de „institutulŭ tipograficŭ« din Sibiiu spre a aduna subscrierĭ şi a căuta şi aicĭ »reputaţiune literară« pe séma »Tribunei". Umblă de câteva dile din casă în casă după subscrierĭ cu o astfelŭ de listă unŭ domnŭ, şi încă bisericanŭ, unŭ *omŭ, carele este multŭ obligatŭ părintelui mitropolitŭ Mironŭ*, şi care acum cere şi caută subscrierĭ în favórea »Tribunei«, pentru ca acea fóiă sĕ pótă continua şi mai departe cu murdăriile în contra acelui Metropolitŭ, — căcĭ nu potŭ numi altfelŭ acéstă personală hărţuială, tótă diua bună diua, — şi prin dênsulŭ a lovi şi în biserica constituţională pe care o representă. Lista umblă, dér ómenii »rĕi fiindŭ ei din fire" — vorba „Tribunei" — nu subscriu, măcar-că este cam cu anevoiă de-a scăpa de domnulŭ cu lista, şi a nu-şĭ pune omulŭ numele pe aceea hârtiă, în care se laudă fapte nefăcute; dér »Aradanii suntŭ ocoşĭ« a disŭ „Tribuna,« şi neputêndu-se adnna subscrierĭ domnulŭ cu lista s'a gânditŭ altfeliu, şi în locŭ de lista cu subscrierĭ a trimisŭ d-lui Ioan Slavici o telegramă de felicitare.

Suntŭ puţine numele din telegramă, dér d-lŭ direcitorŭ se va face că nu se uită, că cine o-a subscrisŭ, şi de bună sémă nu va observa, că aicĭ a scădutŭ atâtŭ de multŭ „sentimentulŭ publicŭ alŭ Românilorŭ.« Se vorbesce, că mai multe astfelŭ de liste s'au trimesŭ şi în comitatulŭ Aradului, şi eu aşa gândescŭ, că în sate va merge mai uşorŭ cu subscrierile, décă colectanţii vorŭ asculta de poruncа venită din Sibiiu, şi vorŭ spune la ómenĭ, că décă vorŭ subscrie acele liste se va schimba tótă faţa pămêntului şi nimenea nu va mai cunósce rĕului, ci numai binele. Şi se va întêmpla şi în comitatulŭ Aradului ca la Sĕlişte, vorŭ curge subscrierile ca ploia.

Vamŭ scrisŭ acestea, pentru că nu le puteamŭ retécé, şi pentru că vĕdŭ, că ómenii cu »pudórea lorŭ literară" mergŭ pré departe, şi în locŭ sĕ aştepte, ca publiculŭ sĕ aprobe, séu sĕ nu aprobe acea »pudóre literară,« nepăciuescŭ pe ómenĭ cu liste şi încépŭ cu *meşteşugurĭ de carĭ până acum la Românĭ nu s'au mai vĕdutŭ, şi prin carĭ compromitŭ chiar causa*, pe carea jurnalistica ar trebui sĕ-o apere. De aceea eu socotescŭ că bine face „Gazeta" că dă pe faţă uneltirile cu aceste liste, ca *sĕ se scie, cum sĕ colectéze în „institutulŭ tipograficŭ" din Sibiiu sentimentulŭ publicŭ alŭ Românilorŭ.*

»Tribuna" în totŭ numĕrulŭ scrie, „sĕ punemŭ umĕrŭ la umĕrŭ,« *dér apoi lucră tocmai în contra celorŭ ce scrie* şi aşa socotescŭ eu, ca cu liste şi cu telegrame cerşite se póte întêmpla, ca precum în Sibiiu au dusŭ lucrulŭ atâtŭ de departe, de nu mai vorbesce, şi nu se mai salută omŭ pe omŭ tocmai aşa voescŭ a o face acésta şi prin alte părţĭ. Credŭ însĕ că nu va succede pentrucă ómenii, carĭ nu suntŭ orbĭ, vĕdŭ ce se întêmplă, şi nu dau nimicŭ pe vorbe lipsite de ceea ce trebuesce vorbelorŭ pentru ca sĕ aibă în adevĕrŭ trecere.

Argus.

SCIRĪ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

VIENA, 5 Februariu. — Clubulŭ germanŭ alŭ Reichsrathului a hotărîtŭ, asupra propunerei lui Knotz şi soţĭ, ca sĕ voteze principelui Bismarck mulţumită pentru discursurile sale din dieta prusiană cu ocasiunea desbaterilorŭ asupra Polonilorŭ, dér sĕ nu'i trimĕtă adresă de mulţămită. S'a rĕspânditŭ sgomotulŭ, că câţiva membri mai moderaţĭ, carĭ au combătutŭ orice demonstraţiune pentru Bismarck, au intenţiunea sĕ ésă din clubŭ.

CONSTANTINOPOLŬ, 5 Februariu. — Circulara Porţii comunică, că s'a stabilitŭ înţelegerea cu Bulgaria, aşa că prinţulŭ Bulgariei se va numi guvernatorŭ alŭ Rumeliei ostice şi totŭ la cincĭ anĭ numirea se va reînoi, câtŭ timpŭ principele Bulgariei va rĕmâné credinciosŭ Sultanului şi va administra cum se cade Rumelia ostică. Turcia şi Bulgaria unită se obligă sĕ 'şĭ ofere scutŭ reciprocŭ în contra atacurilorŭ străine. Satele musulmane din ţinutulŭ Kiljari şi Rhodope rĕmânŭ Turciei.

LONDRA, 5 Februariu. — O scrisóre a lui Gladstone câtră alegĕtorii din Midlothian pune în perspectivă introducerea autonomiei Irlandei şi desfiinţarea actelorŭ coercitive irlandeze.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu.

Cursulŭ la bursa de Viena
din 4 Februariu st. n. 1886

Rentă de aurŭ 4%	101 30
Rentă de hârtiă 5%	93.30
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	152.05
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	99.40
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 70
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	113.25
Bonurĭ rurale ungare	104 —
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 —
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	103.75
Bonurĭ rurale transilvane	104 —
Bonurĭ croato-slavone	103 75
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.80
Imprumutulŭ cu premiu ung.	117.75
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	123.30
Renta de hărtiă austriacă	84.25
Renta de arg. austr.	84.75
Renta de aurŭ austr.	112 60
Losurile din 1860	140 50
Acţiunile băncel austro-ungare	870 —
Act. băncel de creditŭ ung.	306.50
Act. băncel de creditŭ austr.	299.30
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.92
Napoleon-d'orĭ	10.02 —
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.95
Londra 10 Livres sterlinge	126.35

Bursa de Bucurescĭ.
Cota oficială dela 22 Ianuariu, st. v. 1886.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	$87\frac{1}{2}$	88
Renta rom. amort. (5%)	$93\frac{1}{4}$	$94\frac{1}{2}$
» convert. (6%)	$86\frac{1}{2}$	87
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	30	32
Credit fonc. rural (7%)	$101\frac{1}{2}$	102
» „ „ (5%)	$84\frac{1}{2}$	85
» » urban (7%)	96	$96\frac{1}{2}$
» » » (6%)	90	91
» » » (5%)	$81\frac{1}{2}$	$82\frac{1}{4}$
Banca natională a României	1110	1150
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Natională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	16.%	$16\frac{1}{2}$
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.00	2.03

Cursulu pieţei Braşovŭ
din 5 Februariu st. n. 1886

		Cump.		Vend.
Bancnote românescĭ	Cump.	8.54	Vend.	8.58
Argint românesc	»	8.45	»	8.50
Napoleon-d'orĭ	»	9.96	»	10.02
Lire turcescĭ	»	11.26	»	11.36
Imperialĭ	»	10.22	»	10 32
Galbenĭ	»	5.86	»	5.92
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.—	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	$122.\frac{1}{2}$	»	$123.\frac{3}{4}$
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Tarifa anunţurilorŭ şi insertiunilorŭ.

Anunciurĭ în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. — cr. 6.
Pentru insertiunĭ şi reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repeţirĭ se acórdă următórele rabate:

Pentru repeţirĭ de	3— 4 orĭ	10%
„ „ „	5— 8 „	15%
„ „ „	9—11 „	20%
„ „ „	12—15 „	30%
„ „ „	16—20 „	40%
Dela 20 de repeţirĭ în susŭ		50%

Pentru anunciurĭ ce se publică pe mai multe lunĭ se facŭ învoirĭ şi reducerĭ şi peste cele însemnate mai susŭ.

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

De óre ce multe din adresele, ce domnii abonaţĭ la insémnă pe cuponulŭ mandatelorŭ postale, séu că nu suntŭ destulŭ de esacte, séu că nu se potŭ bine descifra, rugămŭ pe acei D-nĭ prenumeranţĭ, a cărorŭ adresă nu ar corĕspunde, ca sĕ binevoiască a ne face câtŭ mai curêndŭ cunoscută îndreptarea dorită şi a scrie adresa câtŭ sĕ póte mai lămuritŭ.

ADMINISTRAŢIUNEA „GAZ. TRANS."

Anunţămŭ acelorŭ onoraţĭ cetitorĭ, carĭ vorŭ binevoí a se aboná la fóia nóstră de aicĭ încolo, că avemŭ încă în reservă numerĭ dela începutulŭ anului 1885 prin urmare potŭ sĕ aibă colecţiunea completă.

Tipografia ALEXI Braşovŭ.